



beleef de natuur!

Jaarverslag IVN Hoogeveen 2016

IVN, instituut voor natuureducatie en duurzaamheid, is een maatschappelijke organisatie met als missie:

- Bijdragen aan een duurzame samenleving door mensen te betrekken bij natuur, milieu, landschap en leefomgeving;
- IVN laat je leren van de natuur en verrijkt daarmee je leven;
- IVN laat je nadenken over gedrag en motiveert tot milieubewust handelen.

IVN werkt aan een duurzame samenleving. Ons idee is dat betrokkenheid bij de natuur, duurzaam handelen stimuleert. Daarom laten wij jong tot oud de natuur dichtbij beleven. We verbinden hen met groene initiatieven rond natuur en maatschappelijke thema's zoals voeding, gezondheid en energie.

Beste vrijwilligers, leden, samenwerkende partijen en alle anderen die ons een warm hart toedragen. Zonder jullie hadden wij de successen van afgelopen jaar nooit kunnen realiseren. Namens het bestuur, bedankt!

Inhoudsopgave:

Bestuursactiviteiten:

- IVN en de gemeente Hoogeveen	Blz. 3
- IVN in het Struunhuus	Blz. 3
- Algemene ledenvergadering 09-02-2016	Blz. 4
- Waarnemingen in en om Hoogeveen	Blz. 4
- Waar wij wonen	Blz. 5
- Open Dag	Blz. 5
- IJsvogelwand	Blz. 5

Activiteiten, met samenwerkende partners en overige

- Nacht van de Nacht	Blz. 6
- Etalage en Natuuractiviteiten in Punt H.	Blz. 6
- Terra-Next	Blz. 6
- Omzetten van broeihopen van de ringslangen in de Oude Kene 2016	Blz. 6
- NLdoet: Maximaal verbinden	Blz. 7
- Natuurwerkdag	Blz. 7
- Slootjesdagen	Blz. 8
- Workshop Oer=Stoer	Blz. 8
- Idylle, bloemen voor vlinders, bijen en mensen	Blz. 8

Werkgroepen:

- Scharrelkids	Blz. 9
- Scharrelkids vanaf de zomervakantie 2016	Blz. 9
- Natuurkenners	Blz. 10
- Struners	Blz. 11
- Junior Rangers	Blz. 11
- Werkgroep Dassen Zuid-Drenthe	Blz. 12
- Werkgroep Vleermuizen	Blz. 13
- Werkgroep Gierzwaluw	Blz. 14
- Werkgroep Kerkuilen	Blz. 14
- Werkgroep Huiszwaluw	Blz. 15
- Werkgroep Paddenstoelen	Blz. 15
- Werkgroep Speelnatuur	Blz. 15
- Werkgroep Planten	Blz. 16
- Werkgroep PR	Blz. 16
- Nieuwe lay-out van onze vernieuwde website	Blz. 18
- Reportage: Idylle de Weide in Steenbergerpark komende week ingezaaid	Blz. 18

Contactgegevens IVN

Blz. 20

Bijlage activiteitenoverzicht 2016

Blz. 21

Bestuursactiviteiten:

IVN en de gemeente Hoogeveen

In 2016 was er regelmatig overleg met de gemeente Hoogeveen. Zowel over het natuurbeheer- en beleid, als over de samenwerking bij de aanleg van de Idylle. Er zijn korte lijnen als er iets rondom het Struunhuus gebeurt. Of het nu gaat om het gebruik van een kraam of het plaatsen van een afvalbak, het melden van vandalisme of het halen van het afval na een grote activiteit, we kunnen direct een beroep doen via de wijkbeheerder. Hij denkt ook heel graag met ons mee als het gaat om de leefbaarheid van het park en zo zaten we in de zomer met een groep om de tafel waar zowel de wijkagent, wijkbeheerder, als de verantwoordelijke ambtenaar voor het afvalbeleid van de gemeente bij betrokken waren. Wat voor acties kunnen we op touw zetten om het park nog meer leefbaar te krijgen. Het zwerfafval is een doorn in het oog van iedereen die in het park aanwezig is. Daarbij is er ook een vraag naar afvalbakken waarin bijvoorbeeld de hondenpoepzakjes gedeponeerd kunnen worden.

Het beleid van de gemeente om minder afval op te halen sinds januari 2016 werkt nog niet helemaal zoals het zou moeten. De bedoeling is dat de burger zelf de handen uit de mouwen steekt in eigen leefomgeving, maar in een park, waar door de sociale controle wel wordt geregistreerd, maar weinig wordt uitgesproken, blijft veel afval liggen wat vervolgens weer gaat zwerven. Dit is positief opgepakt door wijkbeheer en het afval wat op bepaalde plekken altijd aanwezig is, wordt opgehaald en er vinden met de regelmaat van de klok gesprekken plaats met betreffende 'vervuilers'.

Tijdens de Landelijke Opschoondag, 19 maart, was er een grote schoonmaakactie in het Steenbergerpark waarbij wethouder Jan Steenbergen het startschot gaf voor een opgeruimd park. Veel mensen hebben hieraan meegeholpen en het resultaat aan het einde van de opruimactie was een niet geringe berg zwerfafval. Ook voor 2017 zijn er plannen om dit weer samen met de gemeente op te pakken. Tevens kwam er op ons verzoek een afvalbak in de buurt van de speelnatuur vlakbij het Struunhuus. Hier wordt gelukkig dankbaar gebruik van gemaakt.

Onze vraag om de tuin rondom het Struunhuus te mogen omheinen met de hekken die van de honden uitlaatstroken beschikbaar kwamen, is op een andere wijze beantwoord. In plaats van hekken kregen we beplanting in de vorm van esdoorn en meidoorn.

In december hebben we samen met de gemeente de plannen gemaakt voor de campagne 'Vogelvriendelijk Hoogeveen'. Dit project gaat in 2017 van start. Het doel is om op een natuurlijke wijze de eikenprocessierups te bestrijden, waardoor we de tuin- en stadsvogel, planten en vleermuis een podium willen geven.

De plantenwerkgroep die inventariseert voor Floron, geeft de bevindingen ook door aan de gemeente. Vooral de tellingen van de orchideeën in onze gemeente zijn van belang. Dit heeft vaak directe invloed op het maaibeeld. De samenwerking met de gemeente is voor IVN van groot belang.

IVN in het Struunhuus

In 2016 hebben we veel gebruik gemaakt van het Struunhuus.

Steenbergerpark Leeft, een groep buurtbewoners die sinds begin 2014 ook actief is in het Steenbergerpark maakt gebruik van het Struunhuus voor opslag van materialen die gebruikt worden tijdens de grote activiteiten zoals Picknick in het Park en de Bios in het Park. Er werden 'losse' activiteiten georganiseerd zoals het bellenblaasfeest. Dit was een grote publiektrekker. Terra-Next maakte op maandag gebruik van het Struunhuus en alle bestuursvergaderingen etc. werden er gehouden. We begonnen het jaar met schade aan het dak en hoewel er met de regelmaat van de klok rommel opgeruimd wordt rondom het Struunhuus, valt het verder aardig mee met het vandalisme. Als er iets vernield werd meldden we dit via de social media en werd dit massaal gedeeld.

Tijdens de NLdoet dag hebben we rondom de Struuntuun struiken aangeplant. Deze werden beschikbaar gesteld door Wijkbeheer. Vrijwilligers, die zich hadden aangemeld voor NLdoet, hebben samen met asielzoekers keihard gewerkt om de struiken in de grond te krijgen. De jongeren van Terra-Next hebben de klus afgemaakt en tijdens het praktijkexamen in oktober konden ze de eerste snoeiwerkzaamheden al uitvoeren.

We prijzen ons gelukkig met een vrijwilliger die iedere vrijdagochtend naar het Struunhuus komt en daar de boel netjes houdt. Er zijn een aantal grote evenementen geweest bij het Struunhuus. NLdoet was de eerste in maart, in april was het de Oer=Stoer dag, de Sloopjesdag in juni, onze Open Dag in september en de Natuurwerkdag op 5 november.

De opening op de vrijdagmiddag was moeilijk in te vullen door vrijwilligers. We hebben ons best gedaan en gaan ons beraden over openingstijden in 2017.

De theorie van de cursus 'Waar wij wonen' hielden we voor het grootste gedeelte in het Struunhuus. De praktijk speelde zich regelmatig in het Steenbergerpark af. Werkgroepen kunnen vergaderen in het Struunhuus en hier werd ook regelmatig gebruik van gemaakt.

Er werd zelfs een hele bijzondere workshop gehouden, namelijk een avond om te dichten onder leiding van Delia Bremer. In het kader van 'Poëzie langs de Vaart'. Het is de bedoeling om 'Poëzie langs de vaart', de wijk in te laten lopen en dan vanaf de Beestenbult, langs het Struunhuus naar het wijkcentrum.

De leerlingen van basisscholen in de wijk de Weide mochten ook gedichten insturen. In 2017 zal dit project verder uitgewerkt worden.

Scholen kwamen op bezoek, soms met alle groepen, voor een stukje ondersteuning bij het NME-onderwerp. Dit jaar was dat wilde planten. En laten we daar nu toch wel aardig wat van hebben in het Steenbergerpark. Iedereen kon thee proeven, gemaakt door de leerlingen zelf van wilde planten uit de omgeving.

Algemene ledenvergadering 9 februari 2016

Op dinsdag 9 februari 2016, hadden we onze jaarlijkse ledenvergadering. Dit jaar werd het gehouden bij Green Planet te Pesse. Voor de pauze werd Anita Zwiép aangenomen als bestuurslid, zij zal de functie van secretaris gaan vervullen. Helaas is er het afgelopen jaar geen vervanging gevonden voor de penningmeester. Jan trad af, maar zal tot er vervanging is gevonden het penningmeesterschap blijven waarnemen. Grietje liet via foto's zien wat IVN het afgelopen jaar allemaal had gedaan en bereikt. Na het officiële deel konden leden foto's laten zien.

Johan Scheeres beet de spits af en liet het groeiproces zien van kikkerdril tot aan de volwassen Heikikker.

Bart Pijper nam ons mee via zijn blog <http://bartjestrune.blogspot.nl> op een trip door Groningen tijdens een van de ijzeldagen in het begin van 2016.

René Stout kwam tijdens een wandeling in het Kremboong een vos tegen. De vos naderde René tot op een 40 meter afstand wat mooie foto's opleverde. <http://renestout.blogspot.nl/2016/01/bofkont.html>

Bernard de Vries liet hele mooie foto's zien, waarop allerlei details te zien waren van diverse sporen, schimmels en paddenstoelen. Sommige foto's waren tekeningen welke door Bernard tot in detail waren uitgewerkt, dit alles werd ondersteund door zijn boeiende verhaal, maakte alles tot een boeiende geheel.

Jan Mager liet via foto's het verloop zien van de aanpassing van een oude aardappelschuur. Deze aardappelschuur is geschikt gemaakt voor vleermuizen. De schuur is ruim 150 jaar oud en mocht niet worden afgebroken omdat deze onder monumentenzorg viel. Doormiddel van subsidie kon deze schuur worden omgebouwd tot een vleermuizenonderdak.

Alles bij elkaar een gezellige en boeiende avond waar met plezier op terug gekeken kan worden. Onze dank gaat uit naar de leden die al deze mooie foto's met ons wilden delen.

Waarnemingen in en om Hoogeveen

Foto's en tekst: Johan Scheeres

Afgelopen jaar heb ik weer mooie waarnemingen gedaan in en rond Hoogeveen. Het voorjaar was al vroeg warm en er waren al vroeg voorjaarshelmbloemen en slanke sleutelbloemen te zien, gevolgd door gulden sleutelbloem, knolsteenbreek en glanzige ooievaarsbek. De vele orchideeën waren wat later te bewonderen maar ze waren er weer in grote getalen en vele soorten, waaronder een nieuw soort voor Hoogeveen en nauwelijks bekend in Nederland.

De zomer was eerst nat en wat te koud maar de planten groeiden goed alhoewel de bloei wat achterbleef. In het Steenbergerpak stond het duizendguldenkruid en het heelbladje weer mooi te bloeien. Kleine kaardenbol en hartgespan was ik nog niet tegengekomen in Hoogeveen maar deze staan ook echt in De Weide.

Na de zomer was het lang warm en droog weer wat goed is voor de bloeiende planten en we konden dan ook lang nagenieten. Zo stonden het moeslook en berglook lang na te bloeien. Rond het Struunhuus was het hele jaar door genieten van veel soorten bloeiende planten. Ieder jaar nemen de soorten toe al wordt het wel wat minder met de eenjarige soorten zoals de klaprozen e.d.



berglook

duizendguldenkruid

kleine kaardenbol

hartgespan

Na de cursus waterplanten bij de Natuurvereniging Zuidwolde ga je toch ook wat meer in het water kijken en ik deed daar mooie waarnemingen zoals stomp fonteinkruid en tenger fonteinkruid maar ook gekroesd fonteinkruid en plat fonteinkruid. In veel vijvers en watergangen komt ook veel kroos voor in diverse soorten en maten, zoals wortelloos kroos, zeer klein dwergkroos maar ook puntkroos. In veel vijvers in Hoogeveen kom je ook veel exoten of invasieve soorten tegen, deze soorten woekeren en verdrukken de soorten die er horen te staan. Maar al met al is er in Hoogeveen en omgeving nog veel te ontdekken op gebied van planten.

Waar wij wonen

De cursus Waar wij wonen was een schot in de roos. We zijn gestart in november 2015 met de bodem, om in januari van dit jaar verder te gaan met de cultuurhistorie. De excursie in januari bracht ons door de ijzige kou ook op plekken waar we anders niet geweest zouden zijn. Het was een bijzondere excursie van het Schippershuus naar het Huis met de Duivegaten en alle verhalen daaromheen. Vogels, bomen, planten, zoogdieren en paddenstoelen, alles kreeg aandacht en onze eigen leefomgeving werd goed bekeken. De dertien deelnemers zijn, naar eigen zeggen, met andere ogen naar de natuur rondom gaan kijken. Het is een cursus die zeker voor herhaling vatbaar is.

Open Dag IVN

Tekst: Janny Timmerman

Zaterdag 3 september werd voor de derde maal een Open Dag van IVN georganiseerd bij het Struunhuus in het Steenbergerpark. De jeugdactiviteiten stonden deze middag in zijn geheel centraal. De jeugdgroepen Scharrelkids, Natuurkenners en Struners startten deze middag met allerlei activiteiten in het teken van natuurkunst. Zo werd er van bamboestokken een groot bouwwerk gemaakt en maakte iedereen een dromenvanger van natuurlijk materiaal. Bij het vuur gingen de kinderen broodjes bakken, dit is elk jaar weer een groot succes evenals het vloten varen. Vrijwilligers van de Natuurvereniging Zuidwolde waren aanwezig en zij presenteerden hun activiteiten evenals de PR-werkgroep van IVN die deze dag ook aanwezig was. Kinderboerderij "de Beestenbult" nam geitjes mee, die af en toe achter de hekken het gras groener zagen en ervan door gingen. Men kon kennis maken met de biologische producten van Zonnehorst en bij de kraam werd weer gretig aftrek genomen van eten en drinken uit de natuur. We kunnen terugkijken op een geweldige mooie Open Dag.

Ijsvogelwand

Natuurgebied de Oude Kene heeft een ijsvogelwand gekregen. Het is een van de maar liefst 16 ijsvogelwanden die in de regio worden gerealiseerd. Het ijsvogelproject moet een blijvende herinnering zijn aan Waterschap Reest en Wieden, dat in 2016 haar 16-jarig bestaan zou vieren maar door een fusie per 1 januari 2016 nu de naam Waterschap Overijsselse Delta (WDO Delta) draagt.

De aanleg van de ijsvogelwanden wordt uitgevoerd door plaatselijke vrijwilligers onder begeleiding van Landschapsbeheer Drenthe. Dit kan met oevers van minimaal 50 cm hoogte, waarbij hogere oevers de voorkeur genieten. Dit is de snelste en gemakkelijkste methode als het met de hand kan worden gedaan.

Bij de Oude Kene hebben IVN-vrijwilligers Henk Derks en Bjorn Olthof samen met Rinus Dillerop (Dillerop Natuuradvies) op zaterdagochtend 15 oktober de ijsvogelwand in de Oude Kene aangelegd.

Vanaf maart beginnen de ijsvogels met het graven van nestgangen. Wij gaan het natuurlijk volgen en waar nodig onderhoud plegen aan de wand.



Activiteiten met samenwerkende partners en overige:

Nacht van de Nacht

Dit jaar hadden we hulp van verkeersregelaars zodat iedereen veilig de Hoogeveenseweg kon oversteken in het Spaarbankbos. We hadden verschillende starttijden en door de aanwezigheid van de verkeersregelaars boden we de mogelijkheid om allemaal op eigen tempo en tijd de Nacht van de Nacht in het donkere bos te beleven. Nachtdieren zoals marterachtigen, vos, das en vleermuis konden worden gevonden langs de route. Aan het einde van de tocht door het bos, was er een heerlijke beker warme chocolademelk en kon men genieten van een nachtverhaal. Ook was er nog een spel te doen. Al met al een hele geslaagde avond waar ruim 80 mensen (kinderen en volwassenen) op af kwamen. De Nacht van de Nacht wordt ieder jaar georganiseerd door de natuur en milieufederaties en hieraan doen landelijk duizenden mensen mee. We vragen extra aandacht voor de lichtvervuiling in onze eigen woonomgeving.

Etalage en Natuuractiviteiten in Punt H.



Al vroeg in het jaar kwam de vraag of IVN de etalage in Punt H. wilde vullen vanaf de maand juni tot half juli. Nu zijn wij geen etaleurs, maar we hebben deze kans met beide handen aangegrepen. Het werkt mee aan de naamsbekendheid en geeft ons mogelijkheden om ook in het centrum leuke workshops te organiseren. Natuurlessen met uilenballen, bijen, bloemen en waterbeestjes. Alles kwam voorbij. Na de zomer hebben we vanaf oktober iedere eerste woensdag van de maand een workshop verzorgd. Maximaal 10 kinderen kunnen er per workshop aan deelnemen en we wisselen de leeftijden af. Kinderen die een keer meegedaan hebben krijgen de smaak te pakken en we zien ze vaker terugkomen.

Terra-Next

Bijna het jaar rond maakten leerlingen van Terra-Next op maandag gebruik van het Struunhuus en in oktober werd het praktijkexamen onder andere uitgevoerd in de tuin rondom het Struunhuus. Op maandagmiddag 24 oktober zat het Struunhuus vol met ouders en belangstellenden. De jongens werden van huis opgehaald met de limousine die vervolgens stopte voor het Struunhuus in het Steenbergerpark. Een niet alledaags plaatje in het park. Na de diplomering was het tijd voor een feestje. IVN hoopt dat er in de toekomst ook weer op eenzelfde manier gebruik gemaakt gaat worden van het Struunhuus, het is een fijne manier van samenwerken voor een aantal partijen.

Omzetten van broeihopen van de ringslangen in de Oude Kene 2016

Foto's en tekst: Johan Scheeres

Vroeg in het voorjaar zijn we met een aantal IVN-leden, jong en oud naar de Oude Kene gegaan om daar te zoeken naar eischalen van de ringslang. Het was een mooie dag deze 27 februari in het Oude Kene gebied, wel wat fris, maar om aan het spitten te gaan een prima temperatuur. Na wat uitleg over de ringlang en andere reptielen en amfibieën zijn we in groepjes aan het werk gegaan. Er liggen in de Oude Kene een 6-tal broeihopen voor ringslangen om daar hun eieren in af te zetten en door de warmte van de broeihoop uit te laten komen. Een broeihoop bestaat in ons geval uit takken op de grond en boven op deze takken komt blad en gras te liggen. De hopen zijn ongeveer 3 meter in het rond en een meter hoog. In voorgaande jaren kwamen al een aantal meldingen dat er ringslangen gezien waren gezien, maar er waren nog geen jongen waargenomen. Er werd door de groepen driftig en enthousiast gespit, gezaagd en geknipt om de oude broeihopen om te zetten en weer een nieuwe hoop op te zetten.

Eerst moest er goed gezocht worden waar ze in het veld lagen en als ze gevonden waren, werd er een plan gemaakt. Eerst kijken waar de nieuwe hoop moest komen en dan takken snoeien, voor de bodem van de nieuwe hoop. In het gebied staan veel wilgen, deze werden omgezaagd en in kleinere stukken onder de nieuwe hoop gelegd.

Wanneer dit gereed was kon het spitten en zoeken in de oude hoop beginnen. Het spitten was zwaar en er kwamen bij verschillende mensen al wat zweetdruppels tevoorschijn, maar er werd goed doorgewerkt om te zoeken naar het onbekende.

Er werden veel wormen, slakken met en zonder huisje gevonden. Een muis, een aantal padden, maar ook veel afval als plastic en blikjes welke we hebben afgevoerd naar de vuilnisbak. In twee hopen hebben we de eerste dag wel een 100-tal eierschalen gevonden, de tweede dag vonden we echter helaas geen enkele eierschaal. Iedereen was na het gespit, gesleep met takken en het opruimen van het afval moe maar ook verrast dat we een groot aantal eischalen hadden gevonden. Er zijn dus een groot aantal jonge ringslangen in het gebied die graag gebruik van de broeihopen hebben gemaakt.

In de loop van het seizoen ben ik, maar ook andere mensen, meerdere keren terug geweest in het gebied om te kijken bij de broeihopen en heb daar op verschillende hopen vrouwtjes ringslang zien zonnen. Het blijkt dus wel dat we goed werk hebben verricht voor de ringslangen en als we het kunnen volhouden gaan we volgend voorjaar 2017 en de jaren erna weer de hopen bekijken en opnieuw opzetten.



NLdoet: Maximaal verbinden

Op 12 maart hadden we weer een gezellige NLdoet dag. Maximaal verbinden was dit keer het thema en de werkzaamheden die daarbij hoorden, was het verbinden van kinderboerderij de Beestenbult en het Struunhuus. De speelnatuurlijke route werd verder uitgebreid, de wilgenhutten kregen een opfrisbeurt en er werd een plek ingericht in de groene ruimte voor het Struunhuus waar we altijd op een veiliger manier een vuurtje kunnen maken. Dankzij het Oranje Fonds kunnen we op die manier dingen aanschaffen en voor elkaar maken, zodat iedereen er plezier van heeft. Het Struunhuus kreeg een poetsbeurt rondom en de tuin werd voorzien van een haag van meidoorn en esdoorn. Al met al een zeer vruchtbare en gezellige dag.



Natuurwerkdag 5 november 2016

De handen uit de mouwen op de Natuurwerkdag is niets nieuws, maar in 2016 hadden we voor de tweede keer op rij een bijzondere Natuurwerkdag. Waren we in 2015 de afdeling waar de aftrap werd gehouden, dit jaar viel de Natuurwerkdag samen met de opening van de Idylle in het Steenbergerpark. Een bijzondere uitdaging om in november een vlinderfeestje te organiseren. Heel veel vrijwilligers hebben die dag de handen uit de mouwen gestoken. Jeugd vanuit Scharrelkids, Natuurkenners, Struners en Scouting kwamen helpen die dag. Alle struiken moesten geplant en het zaad gezaaid. Het verhaal over de Idylle vindt u verder in dit jaarverslag. Wij hebben genoten van deze bijzondere dag en zijn heel erg blij dat de Idylle met alle hulp tijdens de Natuurwerkdag afgerond kon worden. In 2017 richten we ons op een beheer plan voor dit gebied.



Slootjesdagen

Op 12 juni hielden we onze jaarlijkse Slootjesdag. Een publieksactiviteit die IVN-landelijk promoot en waar meer dan 100 afdelingen aan meedoen. Op deze middag zijn ouders, grootouders en natuurlijk alle kinderen van harte welkom om samen te gaan kijken naar alle moois in en rond het water. Schepnetjes in de aanslag en dan op zoek naar de mooiste waterbeestjes. Vlot varen, je gezicht laten schminken of waterbeestjes determineren, het kon allemaal tijdens deze middag. Het werd een drukbezochte en prachtige middag in het Steenbergerpark rondom het Struunhuus.



Workshop Oer=Stoer

Na een voorbereidende dag in 2015 waarin jeugdbegeleiders, van verschillende IVN-afdelingen, een cursus Oer=Stoer hebben gevolgd kwam het moment om het geleerde over te dragen. In 2015 hield IVN Westerveld een Oer=Stoer dag in Havelte en op 16 april hielden we in Hoogeveen nog een Oer=Stoer dag. Het was een publieksactiviteit en we nodigden iedereen uit om mee te komen doen. Natuurlijk ontbraken onze jeugdleden niet. Ouders en grootouders konden ook meedoen aan de leuke workshops. Terug naar de oertijd en leren hoe je een koordje draait, die je daarna om je oer=stoer pak knoopt. In het park zijn de leukste plekjes te vinden en zo was er voor het vuur maken een luwe plek, leren sluipen als een jager in het rododendronbosje en natuurlijk moest er op de mammoet worden gejaagd met een keislinger. Het was nog niet zo simpel en eenvoudig in de oertijd. Gelukkig zat onze mammoet vast aan een boom, toen werd het al een stuk eenvoudiger. Het was een geslaagde dag met veel bezoekers en veel actieve vrijwilligers. Alleen dan kun je een dag als deze tot een succes maken.

Idylle, bloemen voor vlinders, bijen en mensen

2016, het jaar waarin het moet gebeuren. Juni 2015 werd de handtekening gezet onder het convenant en de plannen om in september te starten met de Idylle lagen op dat moment op tafel. Toch heeft het nog meer dan een jaar geduurd voor de schep de grond in ging. In 2016 zijn er regelmatig overleg momenten geweest met de leerlingen van Terra Meppel. Een aantal leerlingen hebben het Idylle project opnieuw in kaart gebracht en de plannen die er lagen een aantal keren moeten aanpassen. Vanuit IVN en gemeente waren er een aantal voorwaarden en wensen. Uiteindelijk zijn alle wensen verwerkt in de plannen en begin oktober begonnen de werkzaamheden. De bovenste 10 centimeter grond afschrappen, plantvakken afbakenen, het hoger gelegen gedeelte verschrallen en de grond die vrijkwam op verschillende plekken als kleine heuveltjes verwerken in de Idylle.

Ondertussen werden er plannen gesmeed voor een officiële opening, op 5 november, in combinatie met de Landelijk Natuurwerkdag. Een dag die we wilden gebruiken om alle struiken te planten en het zaaigoed te zaaien. Eind 2016 moest het project afgerond zijn omdat de subsidies voor het aanleggen van Idylles stopte.

Eind oktober waren de werkzaamheden door de leerlingen van Terra Meppel afgerond. Ze hadden de grondwerkzaamheden uitgevoerd samen met grondverzetbedrijf Waninge uit Pesse.

Op 5 november hebben we onze Natuurwerkdag gestart met een vlinderfeestje. Want al is het november een vlinderfeestje moet lukken hadden wij bedacht. We hadden aan de rand van de Idylle een gezellige hoek ingericht waar kinderen konden knutselen om de Idylle te versieren, er zijn wel 100 vlinders gemaakt van papier. Met een geschminkte vlinder of bij op de wang werkt het nog fijner dus heel veel kinderen gingen geschminkt aan de slag bij Bijen&Zooo om een kaars te maken van bijenwas, ze proefden honing bij bijenvereniging de Heidebloem en kwamen zaadbommetjes maken samen met burgemeester Loohuis. De opening werd verricht door burgemeester Loohuis en alle aanwezige jeugd door middel van het in de Idylle gooien van de gemaakte zaadbommetjes zodat we volgend voorjaar kunnen genieten van een explosie aan bloemen.

Wie hebben allemaal meegewerkt aan de totstandkoming van de Idylle. Wij bedanken:

De Gemeente Hoogeveen, Bijenvereniging de Heidebloem, leerlingen Terra regioleren Meppel, Grondverzetbedrijf Waninge en de Vlinderstichting met het Idylleteam (subsidie Postcodeloterij). En natuurlijk alle IVN-vrijwilligers en IVN-jeugd die tevens meegewerkt hebben om 5 november 2016 tot een succes te maken.



werkgroepen

Scharrelkids

Activiteiten van de Scharrelkids, leerlingen uit groep 5, in 2016:

- Januari begon met 'Vogels in de Winter', iedereen kon een nestkastje bouwen.
- In maart gingen we naar het Struunpad in Koekangerveld en maakten Scharrelkunst. <http://struunpad.nl>
- In april kon iedereen meedoen aan de Oer=Stoer dag die werd georganiseerd bij het Struunhuus en we gingen naar de schaapskooi van Natuurmonumenten, waar herder Johan Coelingh de Scharrelkids verwelkomde en ze van alles vertelde over de Drentse Heideschappen. De lammetjes zijn heel erg leuk en er werd druk geknuffeld. Daarna was het nog scharrelen rondom het Smitsveen.
- In juni sloten wij het Scharrelkidsjaar af met de Slootjesdag.
- Alle Scharrelkids gingen na de zomervakantie verder als Natuurkenner.

Scharrelkids vanaf de zomervakantie 2016

Tekst: Bart Pijper en Nina Oostwoud

Op 3 september tijdens de opening van het seizoen hebben de Scharrelkids van dit jaar elkaar voor het eerst ontmoet. Het was een gezellige en zonnige dag en iedereen heeft genoten. We zijn als groep gestart met een namensprong om elkaar alvast een beetje te leren kennen. Daarna zijn we aan het bouwen geweest met de twee wilgentenen hutjes. Alle takken zijn er weer doorheen gevlochten om ze nog dichter te maken. Wat worden ze al mooi zo in een paar jaar tijd!

Maar de organisatie had nog meer activiteiten voor ons bedacht dus hebben ze allemaal nog een dromenvanger gemaakt en ook konden ze popcorn bakken of met bamboestokken bouwen aan een kunstwerk. De 15 Scharrelkids van dit jaar hebben zich in elk geval goed vermaakt.

Op 8 oktober hebben we elkaar ontmoet op de parkeerplaats bij het Holtveen in het Dwingelderveld. Doel was de herfst beleven. We hebben van alles gezien.

Veel paddenstoelen, een pad, verschillende mossen en korstmossorten, hollen van konijnen en waarschijnlijk vossen. De kinderen hebben ervaren hoe het is om op drijvende planten te staan. We hebben een flinke wandeling gemaakt en het was leuk om te zien wat een enthousiaste groep kinderen we dit jaar weer hebben! Op 29 oktober namen we deel aan de Nacht van de Nacht. De kinderen namen deel met hun ouders en hebben zelf de route gelopen. Ze vonden het spannend maar ook erg leuk. 5 November was alweer de laatste activiteit van dit jaar voor de Scharrelkids. De aanleg van de 2e fase van de Idylle in het Steenbergerpark. Er waren weer enkele knutselactiviteiten en de kinderen konden worden geschminkt. Het openen van de Idylle samen met de burgemeester was toch wel het toppunt. Er zijn heel wat gaten gespit voor de nieuwe struiken. Er is geharkt en zaad gestrooid. Nu afwachten hoe mooi het wordt komend voorjaar. Wij zien elkaar weer in het nieuwe jaar want dan gaan we nog een dagje hard aan de slag om de vogels te helpen om de winter door te komen. Ook gaan we op zoek naar de heikikker, alles in en rond de sloot ontdekken en als afsluiting gaan we de modder ervaren en ontdekken hoe een nieuw natuurgebied zich ontwikkelt in een jaar.



Natuurkenners

In januari startten we met een Bosdag in Echten. De Natuurkenners kennen diverse begeleiders. Henny Veldman, Henny Drost, Johan Scheeres, Mark Tuit, Janny Timmerman, Gert Olthof, José Daemen en Grietje Loof verzorgden af en toe een van de activiteiten van de Natuurkenners. De groep voor de zomervakantie kon gemiddeld rekenen op 12 deelnemers.

Na de zomervakantie was de groep aanmerkelijk kleiner.

Van de Bosdag naar de NLdoet in het Steenbergerpark in maart. Daarnaast was er in maart ook de water-nachtwandeling. Het was vooral spannend in het donker maar als je daar eenmaal aan gewend bent dan zie je steeds meer.

In april hadden we de Oer=Stoer dag voor alle jeugd en hun ouders.

De kriebelbeestjes stonden in mei op het programma en Mark Tuit weet als geen ander de kinderen te motiveren in het zoeken naar deze beestjes. Afsluiten deden we het jaar tijdens de Slootjesdag. Per schooljaar organiseren we 8 tot 10 leuke activiteiten. Alle Natuurkenners van het afgelopen jaar zijn doorgestroomd naar de Struners.



kriebelbeestjes

waternachtwandeling

Struners*Foto's en tekst: Doortje Antonisse*

- Start/Open Dag IVN
- Struuntocht Holtveen: Met Bart en Henny als gidsen door Holtveen gestruind. De kinderen zagen van alles: sprinkhanen, vlinders, botten, sporen, paddenstoelen, enz. Ze hebben zelfs op sphagnum (mos) gestaan. Sommigen kregen toch de laarzen vol water, maar dat kon ze niet deren!
- Natuurwerkdag Pesser Markegronden: Met paard en wagen gingen de kinderen naar de Markegronden. Helaas had 1 wagen een lekke band en moesten er een aantal kinderen toch met de auto gebracht worden. Het thema was deze keer 'Bijen'. We gingen zaadbommen en insectenhôtels maken, er werd geschminkt en boompjes verwijderd.
- Belevingspad Echten: De kinderen hebben een speurtocht rond het belevingspad gemaakt. Tevens konden ze allerlei leuke activiteiten op dit pad volgen. Over boomslangen lopen, via keien over het water hoppen, een pad met je ogen dicht volgen, zwieren over het water, boomstam zitten en met touwen zwieren. Het was best koud, maar ze hebben wel genoten.
- NLdoet: Allerlei klusjes rond het Struunhuus gedaan.
- Broeihopen ringslangen: Op 2 zaterdagochtenden gingen de kinderen op zoek naar eieren van ringslangen. Op de 1e zaterdag hebben de kinderen heel veel eieren gevonden maar op de 2e zaterdag helaas niet 1! Wel kwamen ze slakken, kikkers en muisjes tegen.
- Boerderij Jan Zomer: De kinderen mochten zelf even ervaren hoe een uier voelt en wat een zuigkracht de melkmachine heeft. Boer Jan spoot de melk rechtstreeks in Lars zijn mond. Hij vond het erg lekker en warm. Verser kan niet! Jan had ook een jager uitgenodigd, die allerlei opgezette dieren bij zich had. Hij legde uit dat de jacht niet gemeen is, maar soms juist echt nodig is. Met de trekker en kar gingen we weer het weiland in op zoek naar reeën en allerlei nesten. We hadden geluk, want we hebben diverse eieren gevonden van de kievit, de wulp en de zwaan.
- Kennismaken met de Junior Rangers Dwingelderveld: de Junior Rangers organiseren een kennismakingsochtend en proberen iedereen enthousiast te maken. Ga je naar het voortgezet onderwijs dan mag je ook meedoen met de Junior Rangers.
- Met Jaap v.d. Streek gingen we weer op pad om kerkuilen te ringen. De kinderen vonden het erg interessant en leuk. De uilen werden niet alleen geringd, maar ook gewogen en er werd gekeken hoelang de vleugels waren. Ondanks dat de uilen enorme klauwen hebben, wilden de kinderen graag met de uilen op de foto, maar wat kunnen ze stinken!
- De groep Struners, seizoen 2016-2017, bestaat uit 17 kinderen. We hebben 9 activiteiten op het programma staan. Start/Open dag IVN, Speurtocht Holtveen, Natuurwerkdag, workshop, broeihopen ringslangen, reeënexcursie, Junior Rangers, uilen ringen en Slootjesdagen.

**Junior Rangers in Dwingelderveld**

In 2015 zijn we gestart met 12 jongeren, uit Westerveld en Hoogeveen en inmiddels hebben we een groep van 18 jongeren die maandelijks bij elkaar komen om in het Nationaal Park Dwingelderveld de natuur te verkennen, erin te werken en er alles over te leren. Het is een enthousiaste groep waar 6 begeleiders uit beide IVN-afdelingen elkaar met regelmaat afwisselen. Wat hebben we dit jaar allemaal gedaan:

- In overleg met SBB werkten we in januari aan de adderwal.
- In overleg met NM hebben we in februari de nestkastjes rondom het bezoekerscentrum in kaart gebracht, schoongemaakt, hersteld en nieuwe ophangen.

- In maart gingen we met de boswachter het veld in om nog meer te leren en in april was er de kennismakingsochtend voor nieuwe Junior Rangers. Ook hielpen een aantal JR mee bij de publieksdag in het kader van het nieuw ingerichte bezoekerscentrum van NM.
- In mei, ondersteunden we de SBB activiteit 25 Jaar Dwingelderveld, de Nationale Parkendag. Het was geen drukbezochte dag en er was dus heel veel tijd om het gebied te verkennen en om samen lol te maken.
- In juli mochten we ons Eindkamp op het Landgoed van Roel Tissingh in Ruinen houden. Tijdens dit kamp vonden ook de presentaties van de JR plaats en de 12 aspirant Junior Rangers mogen zich nu volwaardig Junior Ranger noemen.
- In de zomervakantie is er ook altijd een zomerkamp, dit keer hebben een aantal van onze JR daaraan deelgenomen.
- In september: Start-dag van het nieuwe jaar, 19 jongeren beginnen aan een nieuw jaar vol leuke avonturen, kennismaken en gebied verkennen bij het Holtveen. Na het kennismakingsspel werd gestart met een aantal opdrachten om zo veel over het gebied te leren.
- In oktober gingen we weer met SBB op pad. Onder leiding van een boswachter op zoek naar eten uit de natuur om aan het einde van de ochtend een soep te bereiden.
- In november hielpen we NM en LBD mee tijdens de Natuurwerkdag, die dit jaar werd gehouden in het Achterlandseveen.
- De afsluiter van het jaar 2016 in december is inmiddels een traditie geworden. Eerst gaan de JR aan de slag met SBB in een gebied waar te veel opslag staat om vervolgens een eigen kerstboom te zagen in het bos. We kijken als team terug op een geslaagd jaar en zien aan het enthousiasme van de jongeren dat zij heel veel plezier beleven aan het werken en samenzijn in de natuur.



Dassenwerkgroep Zuid-Drenthe: Jaarverslag 2016

Foto's en tekst: Hero Moorlag

Met 12 vrijwilligers monitoren we de dassenburchten in Zuid-Drenthe. Inmiddels is de das een vaste bewoner geworden, behalve in de veengebieden.

In 2015 kregen we 16 meldingen van dode dassen, tot op heden (31 oktober 2016) 31. Dat aantal kan in de laatste maanden van 2016 nog oplopen. 'Zie je wel', zeggen sommige boeren en burgers, 'er zijn te veel dassen.' Dat is niet zo. Het aantal van 500 dassen in Drenthe is stabiel. Op de slotbijeenkomst van Dassenjaar 2015, op 2 juli 2016 in Nijmegen (3 van onze leden waren daar aanwezig), bleek dat Drenthe het beste op het gebied van dassen is geïnventariseerd. Maar waarom die vele verkeersslachtoffers? Twee oorzaken. Vooral in 2016 constateerden onze leden meer verstoringen: spitten op burchten, dichtstoppen van hollen, door onbekende oorzaak verlaten burchten en lawaai en honden op de burcht. Dassen kunnen daardoor de burcht verlaten en gaan zwerven. Tweede oorzaak: jonge dassen verlaten de burcht om zich elders te vestigen. De laatste biotopen worden door jonge dassen gekolonialiseerd. Een deel komt zwervend om in het verkeer. Er zijn nog steeds burchten met vier jongen, maar drie of twee jongen komt vaker voor.

Omdat op de N48 in de eerste maanden van het jaar 8 dassen de dood vonden ter hoogte van de crossbaan, hebben we opnieuw contact opgenomen met Rijkswaterstaat (RW). Sinds 2008 vragen we om verlenging van het raster aan beide zijden van de tunnel onder de N48 door. De dassen lopen om het raster heen en steken de weg over. Opnieuw weigerde RW het raster tot aan de Zuidwolder Waterlossing te verlengen. Ook wilde men niet de ingangen van de tunnel vrijmaken van sleedoorn. Er kon geen das meer langs. Het snoeien van sleedoorn hebben we daarom zelf gedaan.

Om duidelijk te maken dat verlenging van het raster noodzakelijk is, hebben we Marc Moonen van Das&Boom ingeschakeld. Hij hield met ons materiaal een presentatie voor RW. Maanden later beloofde RW het raster te verlengen na publicatie van het probleem in Groen&Doen in de Hoogeveense Courant.

Raadslid Geke Kiers vroeg ons advies in de hetze tegen dassen, veroorzaakt door een wethouder in Dwingeloo, naar aanleiding van dassenholen op de begraafplaats. Ook in dit geval werd verwezen naar Das&Boom. Dassen op een begraafplaats kan uiteraard niet. Echter de manier waarop het probleem is aangepakt verdient geen schoonheidsprijs. De Provincie verleende te snel een ontheffing. Het aantal klachten van boeren over dassen is enorm toegenomen.

De klachten komen hoofdzakelijk uit gebieden waar voorheen geen dassen voorkwamen. Boeren wil geen dassen in de maïs of op het weiland. Het lijkt erop dat sommige mensen een voorproefje nemen op de bepalingen in de nieuwe Wet Natuurbescherming die per 1 januari 2017 in werking treedt. Op de een of andere manier verjagen ze de dassen.

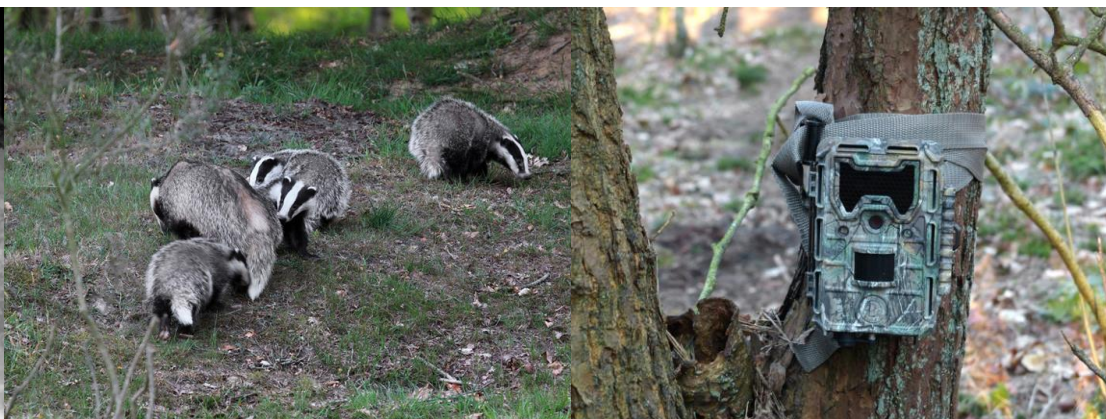
De nieuwe wet zegt echter onverkort dat schade moet worden aangetoond, waarna de Provincie een ontheffing kan verlenen de dieren te verjagen.

De das en zijn burcht blijven na 1 januari 2017 wettelijk beschermd, maar er worden mogelijkheden geschapen om schade te voorkomen. Via het Faunafonds kan nog steeds schade door dassen worden vergoed.

Over deze zaken gaan we nog in overleg met de faunaconsulent en Dassenwerkgroep Drenthe. We blijven ons inzetten voor de bescherming van de das door o.a. te praten met boeren en particulieren die last ondervinden van deze dieren. Samen zoeken we naar oplossingen.



Nachtfoto



Nieuwe Bushnell fotocamera

Werkgroep Vleermuizen

Tekst: Jan Mager

23 januari was de jaarlijkse wintertelling. De leden van het VleD (Vleermuiswerkgroep Drenthe) gaan op een of twee dagen alle vleermuisverblijven in Drenthe onderzoeken op de aanwezigheid van vleermuizen. In ZW Drenthe tellen we 9 verblijven. In het munitiedepot te Nieuw-Balinge zijn dit jaar 20 gewone dwergvleermuizen aangetroffen en 1 grootoorvleermuis. Gewone dwergvleermuizen komen anders nooit voor in winterverblijven. Ze zitten gewoonlijk in de spouw en onder dakpannen in bewoonde gebieden. De luchtvochtigheid is er dit jaar stabiel gebleven, maar er is toch weer veel water naar binnen gepompt. Ditmaal door de brandweer.

Het VleD (Vleermuiswerkgroep Drenthe) is vanaf begin maart samen met SBB en de Zoogdierwerkgroep Nederland een onderzoek gestart naar de enorme terugval van het aantal Baardvleermuizen in de aardappelkelder van het Herinneringscentrum Westerbork. In een aantal jaren van 1200 naar 250. Daarvoor ben ik vaak naar het verblijf geweest om met Reinier Meijer in de omgeving te tellen, maar ook om meetapparatuur te plaatsen en gegevens uit te lezen. Totaal 14 keer naar Assen en Hooghalen.

20 april en op 2 mei training gegeven aan gidsen van NM in het bezoekerscentrum te Ruinen.

27 augustus was de excursie in het Steenbergerpark in verband met "de Nacht van de vleermuis".

Op 9 september een excursie in Krakeel voor NEK.

Werkgroep Gierzwaluw*Tekst: Henk Derks*

Het is jammer dat er meer buiten de stad gekeken wordt naar vogels dan in de stad. Er is veel werk te doen doordat er altijd wel iets gebouwd, gesloopt of gerenoveerd wordt. Het gierzwaluwseizoen bestond dus niet alleen uit kijken en inventariseren van gierzwaluwen, maar ook huismussen kwamen binnen de bezoeken aan verschillende buurten om de hoek kijken. Twee renovatiebuurten zijn dit jaar onderzocht op gierzwaluwen en huismussen, voor wat betreft broedruimte schuren ze dicht tegen elkaar aan. De ene soort kun je dan niet uitsluiten. In de Schildersbuurt verdwijnen een aantal huizenblokken waarvoor gedeeltelijk nieuwbouw op de plaats komt. Vorig jaar is begonnen met inventarisatie. Doordat de gierzwaluwen hier al jaren een vaste plek hebben zijn de invliegplekken gemakkelijk op te sporen. Vanaf mei tot augustus is regelmatig een bezoek gebracht aan de buurt zodat het hele broedgebeuren goed gevolgd kon worden. In augustus konden op een aantal plekken zelfs de jongen gehoord worden omdat alle nesten aan de straatkant liggen.

De woningbouwcoöperatie Domesta is verantwoordelijk voor de sloop en nieuwbouw en is direct na bekendwording van dit project benaderd. Zorgelijk is dat deze organisatie nog niet eerder met de aanwezigheid van huismussen en gierzwaluwen in hun projecten geconfronteerd is.

Het hele stadse vogelleven is dus puur afhankelijk van ons als vrijwilligers en natuurliefhebbers. Al met al zijn er twee bijeenkomsten geweest waarbij ook de aannemer aanwezig was. Gelukkig stonden beide organisaties open voor oplossingen. In de Schildersbuurt komen ter vervanging van de broedplaatsen onder de goot, inbouwkasten.

Aangezien er zowel hoge als lage typen huizen komen is er een mooie verdeling gemaakt waarbij ook deze kolonie weer is veiliggesteld. Het opnieuw vinden van deze nieuwe broedkasten zal nog even een uitdaging worden voor de gierzwaluw, maar ik heb goede hoop. In de Verzetsbuurt worden ook een aantal woningen gesloopt.

Hier is na een paar bezoeken niets waargenomen. Dit heeft met het type huis te maken. De gesloten dak- en goot constructie biedt weinig mogelijkheden voor vogels. Het nieuw te bouwen type is bij mij nog niet bekend, dus moeilijk te zeggen of hier alsnog iets mogelijk is. Coöperaties vertonen een lichte paniecreactie als blijkt dat je aanwezig bent op een inloopavond.

Aan de ene kant wel grappig, maar totaal overbodig. Blijkbaar is men nog steeds van mening dat er een heleboel gezeur achter weg komt. Rekening houden met en direct opnemen in het proces bespaart veel tijd en geld. Toch blijft het zorgelijk dat er geen controle of handhaving binnen de vergunningverlening aanwezig is. Het principe van; wat niet weet wat niet deert, is funest voor de urbane vogels. Het zou toch wel heel droevig zijn dat we straks voor het genieten van vogels alleen nog maar naar het buitengebied kunnen omdat de stadsvogels aan onze aandacht ontglipt zijn.

Een erg leuk project om aan mee te doen was dit jaar de cursus 'Waar wij wonen'. Samen met Gert Olthof is een kleine lezing gemaakt met hieraan gekoppeld een excursie. De excursie werd gehouden in de wijk Krakeel. Een wijk met veel groen en typische stadsvogels die allemaal zo hun plekje hadden in de wijk. Tortelduiven in de jonge bomen, houtduiven in de wat oudere. Hoe herken je op afstand een ekster of kraaiennest? Of waarom zitten hier nu zoveel kauwen? Erg leuk om te doen en zeker voor herhaling vatbaar. Met dank natuurlijk aan de enthousiaste cursisten.

De resterende tijd stond vooral in het kader van genieten van deze prachtige vogel die ook het afgelopen jaar weer voor uitbreiding heeft gezorgd aan de Algol. Twee paren hebben hun intrek genomen in de nieuwe kasten, hopelijk komen ze volgend jaar terug.

Werkgroep Kerkuilen*Tekst en foto: Freddy Mager*

We zijn werkzaam in het gebied tussen Ruinen, Beilen, Nieuweroord en de zuidelijke grens is het Hoogeveense Vaart. In dit gebied beheren wij ongeveer 60 kasten die ieder jaar weer gecontroleerd moeten worden. De werkgroep bestaat momenteel uit vijf personen t.w. Maarten van der Aart, Aimee Roumans, Hilco Dijk, Wolter Moorman en Freddy Mager. Er zijn dit jaar weer veel jonge kerkuilen uit het ei gekropen. Na de inventarisatie konden wij 102 jongen noteren. Een prachtig resultaat vergeleken bij 2015, toen zijn door ons 47 jongen genoteerd.

Begin november zijn we nog op pad geweest om een aantal kasten leeg te halen. Dit moet om de drie á vier jaar gedaan worden. Onder in de kast komt een laag te zitten die bestaat alleen uit resten van de braakballen, die dan 10 tot 15 cm dik is. Deze laag bestaat dan uit resten van duizenden muizen.

Werkgroep Huiswaluw

Tekst en foto: Janny Timmerman

Monitoring huiswaluwen Erflanden

van de Erflanden voor het beschikbaar stellen van hun gevels en gaan als werkgroep de tellingen nog vele jaren voortzetten.

Het project draait alweer 6 jaar en de huiswaluw deed het afgelopen jaar weer goed in de Erflanden. Over het jaar 2016 zijn de getallen en broedplaatsen met het jaar daarvoor, in een iets stijgende lijn. Ongeveer 89% van de kommen is bezet. De 48 kommen die in het verleden geplaatst zijn bleven ook op dit getal, de huiswaluw blijft toch liever zijn eigen nest bouwen. In 2014 hebben we als werkgroep leemkuilen aangebracht en dit jaar hebben een aantal leerlingen van Terra Next op sommige plekken bij de waterkanten gras en planten afgeplagd zodat er wat kleine randen vrij kwamen. Als werkgroep houden we voor nu en in de toekomst dit in de gaten, zodat de huiswaluwen beter leem kunnen vinden. In verband met verhuizingen en nieuwbouw in de Erflanden zijn er dit jaar nieuw ontworpen flyers bij de bewoners in de bus gedaan. Wij danken de bewoners

Werkgroep Paddenstoelen

Tekst en tekening: Bernhard de Vries



De herfst van afgelopen jaar was prachtig voor zonliefhebbers maar de paddenstoelen waren ver te zoeken. Alleen bossen met vochtige grond (bijvoorbeeld Spaarbankbos) waren in het voordeel. Korte tijd voor de eerste nachtvorst begon het beter te worden. De geplande activiteiten zijn wel allemaal doorgegaan.

Op 23 september scholendag in bos Smilde (DL en SBB)

29 september een avond over paddenstoelen en "Waar we wonen" in het Struunhuus
1 oktober excursie Zuidwolde;

16 oktober publieksexcursie Spaarbankbos (IVN)

19 oktober kindereexcursie Spaarbankbos IVN; 26 oktober Kindereexcursie Krakeel bij Echten. 't Was allemaal leuk en leerzaam. Niet vermeld zijn een PWD, NMV, KNNV en een DL excursie. Roel Smit is onder andere druk geweest voor de paddenstoelentafel in bezoekerscentrum Ruinen. Het seizoen was als zo vaak eigenlijk te kort en het nawerk zal toch zeker duren tot begin 2017. Bart Pijper zorgde nog voor een verrassing: Oranje oesterzwam in Kremboongbos. Ik kende deze niet, maar nu wel.

Werkgroep Speelnatuur

Tekst en foto's: Dette Boiten

Speelnatuur in het Steenbergerpark

creëren. Het gaat om spelen, natuurbeleving en creativiteit.

Er zijn stammetjes geplaatst om over te lopen en op te zitten, twee wilgentenen hutten zijn gebouwd, hoge zitpalen om in te klimmen en ver te kunnen kijken en allerlei stammen en stammetjes zijn zo geplaatst om op en mee te spelen. Kinderen leren inschatten wat ze wel en niet kunnen. Balanceren en klimmen, het kan allemaal op een 'omgevallen' boom.

De werkgroep speelnatuur van IVN Hoogeveen is samengesteld uit vertegenwoordigers van IVN, Kinderboerderij De Beestenbult, buurtbewoners, een lid van de Activiteitencommissie Steenbergerpark Leeft en een vertegenwoordiger vanuit de gemeente. Sinds de oprichting in 2014 is er al veel speelnatuur in het park gerealiseerd. Het doel van de werkgroep is om in het Steenbergerpark een mooie natuurspeeltuin te maken bij 't Struunhuus, de Kinderboerderij en de route hiertussen, deze te onderhouden en naar mogelijkheid uit te breiden en te verbeteren.

Bij 't Struunhuus is het uitermate geschikt voor speelnatuur. Vlakbij zijn twee vennen waar allerlei water activiteiten georganiseerd worden waaronder vlotvaren. In de weides zijn met behulp van natuurlijke materialen verschillende speelplekken gerealiseerd, om te klimmen en klauteren, te balanceren, zich te verstoppen en eigen spelletjes te

Voor de kleintjes is eraf springen al heel spannend.

Om de kinderen voor langskomend (fiets)verkeer te beschermen is een takkenril aangelegd langs het fietspad.

In 2016 is verder gegaan met de uitbreiding van de speelnatuur. De speelobjecten worden regelmatig opgeknapt en gecontroleerd op veiligheid. De tijdens NLdoet aangelegde wilgentunnel bij de Beestenbult is een groot avontuur! Je kan je erin verstoppert, of er zo snel mogelijk onderdoor lopen. Een paadje is veel spannender als je ergens onderdoor kan lopen. Langs de route zijn zwerfkeien geplaatst, kabouterbordjes en een Struunpadbord. Er wordt veel gebruik gemaakt van de speelobjecten, door jong en oud. Dit jaar zijn er afvalbakken geplaatst door de gemeente. Wat betreft de veiligheidsnormen, is speelnatuur hetzelfde als spelen in een bos.

Werkgroep Planten

Tekst en foto's: Henny Bisperink

In het jaar 2016 heeft de plantenwerkgroep 4 km-hokken geïnventariseerd. Volgens Het Nieuwe Strepen project zijn ze meteen in de Flora-App ingevoerd. Het gaat om:

Km-hok 227-525 / Km-hok 227-529 / Km-hok 227-530 en Km-hok 228-530

Voor Hans Dekker nog op enkele plekken orchideeën geteld. Er komen nog steeds nieuwe plekken bij en op sommige plekken was niets meer te vinden. We hebben in juni een excursie naar het Junner Koeland georganiseerd. Daarnaast hebben we nog verschillende mooie natuurgebieden bezocht en daar geïnventariseerd naar onder andere: Struunpad Koekangerveld, Takkenhoogte Zuidwolde, Terhorsterzand, Noordijkerveld- Neede, Logistiekcentrum Hoogeveen, Fietspad Fluitenberg- Pesse, de Vossenbergh, Woldlakebos Weerribben. Op verzoek van de eigenaar van het biologische bosbessenbedrijf Noorderbos in Tiendeveen hebben wij het terrein geïnventariseerd. We kwamen op 106 soorten. De werkgroep bestaat uit 13 actieve en wat minder actieve leden.



Werkgroep PR

Tekst: Annemieke Blokzijl

Het aantal leden staat nu op 145 (Inclusief huisgenoten) en 11 donateurs. In 2015 stond het aantal leden op 131 (inclusief huisgenoten) en 11 donateurs.

In januari kondigde IVN Web-support aan dat herbouw van de IVN-website noodzakelijk was om deze stabiel en 'future-proof' te maken. Begin juli was het zover en is de landelijke website live gegaan, voor de webmasters van de afdelingen hét startsein om aan de slag te gaan met hun eigen afdelingswebsite.

Het nieuwe CMS (Content Management Systeem) zou gebruiksvriendelijker moeten zijn, dat viel toch nog wel even tegen.

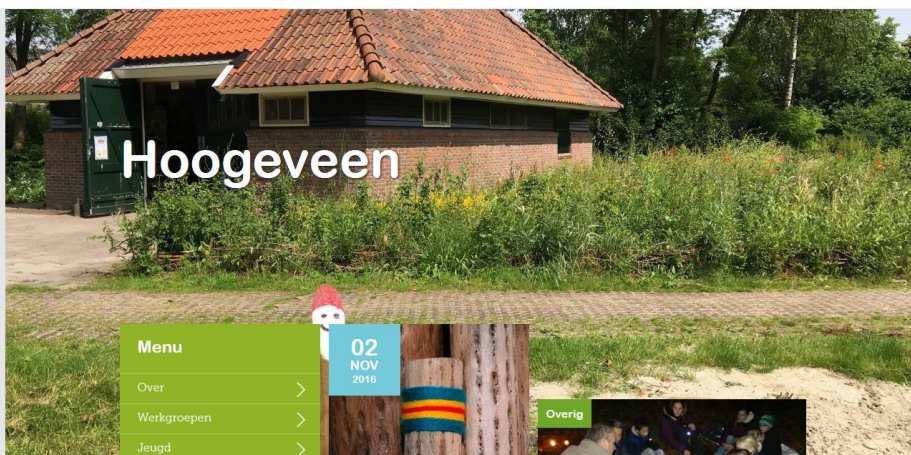
Eind juli was ik klaar met het overzetten van belangrijke content, pagina's aanmaken en zorgen voor een prettige en logische indeling; het was tijd om onze eigen afdelingswebsite live te laten gaan. Het resultaat is een frisse en overzichtelijke website, modern en beeldgericht. De reacties waren dan ook erg positief.

Het is helaas niet meer mogelijk om met behulp van Google Analytics de website statistieken in te zien.

Dit jaar hebben we 6 keer een nieuwsbrief uitgebracht, aan het (stijgende) aantal aanmeldingen is te zien dat hier nog steeds vraag naar is. Ook het Social Media bereik groeit nog altijd door.

De pers plaatste meer dan 60 persberichten in de lokale kranten. Op internet was dit aantal rond de 150.

Op de volgende pagina ziet u de nieuwe lay-out van onze vernieuwde website.



Menu

- Over >
- Werkgroepen >
- Jeugd >
- Cursus >
- Publicaties >
- Bestuur >
- Lid worden >
- Samenwerkingspartners >
- ANBI >

02 NOV 2016



Overig

Nieuws: 02 november 2016
Nacht van de Nacht

Alle ingrediënten waren aanwezig tijdens de Nacht van de Nacht. Meer dan 70 bezoekers, kinderen met...



Over Hoogeveen

IVN Hoogeveen brengt het belang van natuur en milieu onder de aandacht van een groot publiek door mensen middels activiteiten kennis te laten maken met natuur en landschap in de eigen omgeving.

[Lees verder](#)

05 NOV 2016

Hoogeveen Kind & Natuur
Natuurwerkdag met een Vlinderfeestje

07 DEC 2016

Hoogeveen Kind & Natuur
Takenwerk!

Idylle de Weide

De werkzaamheden voor het aanleggen van een vlinderidylle aan de oostelijke rand van het Steenbergerpark zijn van start gegaan!

Vogels



Nieuws: 17 oktober 2016

Aanleg ijsvogelwand Oude Kene

In het kader van het binnenkort 16-jarig bestaan van Waterschap Reet & Wierse, is het...

(Zoog)dieren



Nieuws: 18 oktober 2016

Video Nacht van de Vleermuis

IVN Amsterdam maakte tijdens de Nacht van de Vleermuis (augustus 2016) onderstaande video van IVN...

04 JAN 2017

Hoogeveen Kind & Natuur
Vogels in de winter

Volg ons op



Twitter



Facebook



Navigatie

Wat wij doen
Activiteiten
Cursussen
Steun IVN
Afdelingen
Provincies

Thema's

Kind & Natuur
Natuur & Gezondheid
Groen in de Buurt
Natuur & Recreatie
Jongeren

IVN

Over IVN
Werken bij IVN
Winkel
Contact
Inloggen & Help
Ons IVN

IVN landelijke nieuwsbrief

[Schrijf je hier in](#)


Reportage

‘Hopelijk krijgen we liefde voor

► Idylle de Weide in Steenbergerpark wordt komende week ingezaaid

HOOGEVEEN – Wat is Hoogeveen zonder een idylle, een plek voor vlinder, bij en mens? De gemeente Hoogeveen diende in 2011 een aanvraag in voor een idylle, maar deze aanvraag werd niet goedgekeurd. Een idylle moet namelijk breed worden gedragen. In 2014 diende IVN samen met de gemeente Hoogeveen, Imkervereniging de Heidebloem en Natuurvereniging Zuidwolde nogmaals een aanvraag in, ditmaal net succes. Grietje Loof, voorzitter van IVN Hoogeveen, kon haar geluk niet op. ‘Het is een droom van mij geweest, maar ik had niet gedacht dat het zou lukken.’ Johan Scheeres, vrijwilliger van IVN, ziet het helemaal zitten. ‘Het wordt prachtig, er komen veel bloemen en zelfs struiken met bessen die straks gegeten kunnen worden. En dat midden in de stad.’

Henriëtte Meppelink

W ie de achtertuin van Grietje Loof in kijkt, ziet een waas van groene planten en struiken. ‘Er is al zoveel steen en zoveel beton, daarom is mijn tuin juist heerlijk groen. Een prachtige wildernis.’ In de kast staan allerlei boeken over paddenstoelen, vlinders, vogels. Niemand kan om het ‘groene bloed’ van Grietje heen. Ze zet zich al jaren in voor natuur en is sinds vier jaar voorzitter van IVN. Het is volgens haar tijd om de noodklok te luiden. ‘Veel mensen hebben geen idee dat de natuur in brand staat en hoe erg het eigenlijk is. De bijenpopulatie vermindert en er worden minder

vlinders waargenomen. Iedereen weet dat bijen en vlinders het moeilijk hebben, dat steden ‘verstenen’ en heel veel planten die belangrijk zijn voor vlinders en bijen steeds minder vaak te vinden zijn. We moeten daar met z’n allen wat aan doen.’

Bloemrijke plek

Subsidie van de PostcodeLoterij biedt de mogelijkheid om met hulp van de Vlinderstichting en de Nederlandse Bijenhoudervereniging meerdere idyllen aan te leggen in Nederland. Een idylle is een bloemrijke plek voor bij, vlinder en mens. ‘Hoeveel we er al in Nederland hebben, weet ik niet. De Hoogeveense idylle wordt de derde van Drenthe. Zuidwolde en Borger hebben er al een. Daarnaast zijn er nog twee kleinere vlinderidyllen in Drenthe aangelegd.’

Diversiteit

De vlinderidylle van Hoogeveen krijgt een plek midden in de stad van in totaal 6000 vierkante meter in het Steenbergerpark. Dit tot vreugde van Johan Scheeres, die op een steenworp afstand van het park woont. ‘Ik loop er zo heen en kan dus ook een oogje in het zeil houden.’ Dat vindt Grietje een fijn idee. ‘Het is mijn grootste angst dat er straks wat wordt vernield. Dan is het fijn dat je weet dat er mensen dichtbij zijn.’ Naast Johan houden ongeveer 25 nog meer vrijwilligers de boel goed in de gaten. ‘Wanneer er iets gebeurt, trekt iedereen meteen aan de bel.’



Johan en Grietje zetten de eerste schop in de grond op de plek waar een deel van

Het wordt hard werken de komende weken. André Weima ©

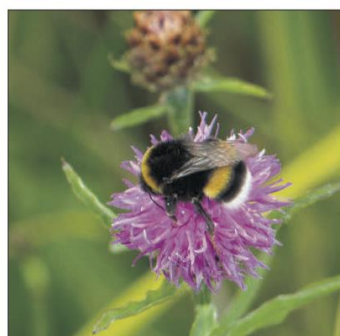
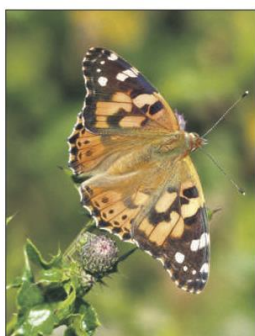
Zo krijgen we hopelijk terug wat we kwijt waren; liefde voor de natuur.’

Zaaien

Eindelijk kunnen ze komende week beginnen met zaaien. De aanvraag van de vergunning voor de aanleg van de idylle had veel voeten in de aarde. ‘In 2011 werd er vanuit de gemeente een verzoek uitgedaan naar de Vlinderstichting. Alle plekken die werden aangewezen waren niet goed en er moest meer draagvlak komen. Begin 2014 hebben we opnieuw een aanvraag ingediend, ditmaal werd het plan wel breed gedragen en hadden we samen met de gemeente bedacht dat het heel mooi zou passen in een stadspark, het

Steenbergerpark. Het duurde lang voordat wij antwoord kregen, maar in oktober van dat jaar kwam een afvaardiging van de Vlinderstichting kijken. Begin 2015 kregen we het belletje dat het door kon gaan. We hebben gejuicht. De aanvraag van een idylle is één stap, maar het aanleggen ervan vergt een grotere inspanning. Je moet over veel dingen nadenken. Wat zit er in de bodem, wat wil je planten en waar? Waar haal je alles vandaan? Hoe en wanneer gaan we planten?’ Van uitstel komt geen afstel en in juni 2015 is tijdens de Picknick in het Park een convenant ondertekend waarin gemeente, Vlinderstichting, Imkervereniging en IVN zich verbonden aan het realiseren van een idylle.

Het was de bedoeling om vorig jaar september alles al klaar te hebben, maar dat is niet gelukt. ‘Studenten van het Terra-college helpen mee, maar we hadden al



Volgens Johan komen veel Hoogevenaars straks in aanraking met de idylle wegens de centrale ligging. ‘De idylle ligt midden in het Steenbergerpark, waarvan een gedeelte op een hoger gelegen gebied. Dat zorgt ook weer voor diversiteit aan bloemen en struiken. Het blijft toegankelijk voor iedereen en ik denk dat natuur dan dichterbij de mensen komt te staan omdat ze ermee in aanraking komen. Het wordt gewoon genieten van de bloemenpracht. Er komen infoborden met een uitleg over wat we verwachten aan bloemen, bijen en vlinders.

de natuur terug'



de idylle komt.

André Weima ©

snel door dat het hen echt niet ging lukken binnen korte tijd. De leerlingen zitten met vakanties, stages en hebben andere projecten op school. Zij hebben een dag in de week om te werken aan het idylle-project. Wij vinden het als IVN het belangrijk dat ze vooral leren van dit project, daardoor kost het meer tijd om tot een gedegen plan te komen. Het maken van een beplantingsplan, maar ook bij het bepalen van de kwaliteit van de grond. Wat zou er op de grond goed kunnen groeien? Liggen er kabels onder? 'Je gaat met een grondboor de grond in en je weet wat voor structuur de grond heeft. Daar hadden de leerlingen zelf nog niet aan gedacht', vertelt Johan.

Minder maaien

De idylle wordt straks minder vaak gemaaid dan gebruikelijk. 'Denk aan ongeveer één keer per jaar. Dat zorgt voor minder vee-

dingsstoffen in de grond en vooral de eerste jaren heeft de idylle dat echt nodig. Eerst groeit er veel groen dat veel mensen aanzien voor onkruid. Dat verandert snel en vervolgens komen er steeds meer bloeiende bloemen en struiken. We moeten geduld hebben.' Gelukkig is de gemeente Hoogeveen volgens Johan al diverse jaren bezig met een andere manier van groenbeheer en onderhoud. 'Dat werpt vruchten af. De biodiversiteit aan bloemen en grassen, de waardplanten voor vlinders en bijen en alles wat direct en indirect te maken heeft met de manier van beheer is erop vooruitgegaan. Geen gifspuit meer, maar goed nadenken over andere

methoden om planten, insecten en vogels de kans te geven zich ook binnen de bebouwde kom voort te planten. Het is dus niet voor niets dat we al jaren over biodiversiteit spreken en dat daar binnen Hoogeveen heel hard aan gewerkt wordt.

Grietje en Johan kunnen niet wachten tot de eerste vlinders en bijen rondvliegen in de idylle. 'Het is zo belangrijk voor Hoogeveen.



Kleurrijk Nederland

Een kleurrijker Nederland, dat is waar De Vlinderstichting en de Nederlandse Bijenhoudersvereniging aan werken. 'Met steun van de Nationale Postcode-loterij leggen we tot 2016 bloemrijke plekken, idylles aan. Voor mensen om van te genieten en voor vlinders en bijen om beter te kunnen overleven', aldus een woordvoerder op de website. 'We ondersteunen met de

voorbereiding en aanleg van de idylle. Bijvoorbeeld door het bewerken van de grond, aanleveren van zaad en zorgen voor informatieborden voor bezoekers. Dit doen we altijd samen met vrijwilligers, terreinbeheerders en omwonenden. Ook gemeenten, boeren en bedrijven haken aan en krijgen ondersteuning. De lokale partijen beheren de idylles en houden ze in stand.'



kan komen om te helpen een deel van de idylle in te zaaien. Grietje en Johan hopen op hulp van jong en oud. 'Gelukkig weten we nog steeds veel basisschoolkinderen naar het Struunhuus te trekken. We geven workshops en doen leuke excursies. Dat vinden de kinderen geweldig.' Johan heeft voor deze manier van werken veel respect. 'Hoe Grietje jongeren weet aan te trekken en ze toch vervolgens in aanraking brengt met de natuur, vind ik geweldig. Ze is altijd weer creatief en probeert ze echt betrokken te houden bij alles wat met natuur te maken heeft.' Grietje knikt. 'Daar heb je veel verbeeldingskracht voor nodig. Zo hebben wij bijvoorbeeld een groep Junior Rangers opgericht voor jongeren vanaf 12 jaar, daarvoor moet je wel een



We hebben het toch maar voor elkaar gebokst. Het is een droom die werkelijkheid wordt. Hoogeveeners moeten zich meer bewust worden van de natuur en niet zomaar de spuitbus pakken. Hoe mooi zou het zijn als steeds meer Hoogeveeners de idylle gaan vinden en genieten van alles wat daar groeit en bloeit.'

Op 5 november wordt de Natuurwerkdag gehouden. Iedereen

Nationaal Park dichtbij huis hebben en gelukkig ligt het Dwingelderveld om de hoek. Ik hoop dat we met de alle leuke groene activiteiten de kinderen kunnen blijven interesseren voor natuur.'

» De officiële opening is op 5 november door de burgemeester en de jeugdleden van IVN tussen 10.30 en 11.00 uur. Iedereen is welkom.

Contactgegevens IVN Hoogeveen

Voorzitter

Grietje Loof

06 53 34 02 85

grietje.loof@kpnmail.nl

Penningmeester

Vacature vervuld per 1 maart 2017

Bestuurslid

Dette Boiten

06 49 71 87 07

rodevlecht@gmail.com

Bestuurslid

Janny Timmerman

06 37 31 48 34

veens13@ziggo.nl

Secretaris, ledenadministratie en correspondentieadres

Anita Zwiep

Vink 21

7905 HM Hoogeveen

06 14 23 21 16

hoogeveenivn@gmail.com

Bezoekadres

IVN Struunhuus

Steenbergerpark

Hoogeveen



<http://www.ivn.nl/afdeling/hoogeveen>

<https://www.facebook.com/IVNHoogeveen>

<https://twitter.com/IVNHoogeveen>

<https://youtube.com/channel/UCeNY8zUyz1zKT16yBzdsFdw>

Activiteiten 2016 (bij benadering)

Jeugdclub Scharrelkids (08 jaar)
• Vogels in de winter • Scharrelkunst voor Scharrelkids • Oer=Stoer dag • Lammetjes knuffelen • Slootjesdag • Open Dag • Nacht van de Nacht • Natuurwerkdag
Jeugdclub Natuurkenners (09 jaar)
• Oer=Stoer dag • Slootjesdag • Open Dag • Nacht van de Nacht • Natuurwerkdag • Bosdag Echten • NLdoet • Water-nacht wandeling • Kriebelbeestjes
Jeugdclub Struners (10-12 jaar)
• Oer=Stoer dag • Slootjesdag • Open Dag • Nacht van de Nacht • Natuurwerkdag Idylle • Struuntocht Holtveen • Belevingspad Echten • NLdoet • Broeihoop ringslangen omzetten • Boerderij beleving
Junior Rangers (12-18 jaar)
• Natuurwerkdag in het Achterlandseveen • Kennismaken nieuwe Junior Rangers • Werken aan de adderwal • Nestkastjes schoonmaken in kaart brengen en ophangen (NM) • Publieksdag NM • Ondersteuning bij SBB-activiteit 25 jaar Dwingelderveld en Nationale Parkdagen • Eindkamp + eindpresentatie • Landelijk Zomerkamp • Kennismaken en verkennen gebied Holtveen • Eten uit de natuur • Opslag verwijderen en daarna een eigen kerstboom zagen
Oktober kindermaand
• Paddenstoelenexcursie
Onderwijsactiviteiten
• Natuurlessen in Punt H.
Evenementen
• Nacht van de vleermuis • NLdoet • Oer=Stoer

• Slootjesdag • Open Dag • Natuurwerkdag, opening Idylle
Cursus
• Informatieavond Natuurgidsenopleiding • Waar wij wonen
Lezingen
• Bermen en hun onderhoud
Excursies en losse activiteiten jeugd
• Nestkastjes timmeren • Sporen zoeken in het bos • Zaadbommen maken • Ei ei.... Voorjaarswandeling • Uilenballen pluizen • Zoem zoem... • Paddenstoelen excursie, Spaarbankbos • Nacht van de Nacht • Regenstok maken • Takkenwerk • Slootjesdag • Oer=Stoer, terug naar de oertijd • Omzetten van broeihopen van de ringslangen in de Oude Kene • Landelijke opschoondag • Herfst, herfst wat heb je te koop
Excursies/Activiteiten volwassenen
• Excursie - Het Junner Koeland • Excursie - Zomerbloemen op de dijk • Fietsexcursie - Bermen en hun onderhoud • Ganzenexcursie • Knoppenwandeling in ontluikende natuur • Libellen – Vlinder excursie Woldlakebos • Natuur Cultuur Historische wandeling • NLdoet-Samenwerken aan de speelnatuur • Paddenstoelenexcursie Spaarbankbos • Excursie Vlinder-Libellen • Workshop Dichten • Landelijke Opschoondag